

Kliimaministri määruse „Keskkonnaministri määruste muutmine seoses Maa- ja Ruumiameti moodustamisega“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 43 lõike 1, looduskaitse seaduse § 23 lõike 3, maapõuseaduse § 21 lõike 1¹ ning § 45 lõigete 6 ja 7, metsaseaduse § 23 lõigete 2, 3 ja 10 alusel.

Muudetakse viit keskkonnaministri määrust seoses Maa- ja Ruumiameti moodustamisega. Muudatused on valdavalt seotud määrustes Maa-ameti nime asendamisega Maa- ja Ruumiametiga.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Annemari Vene (telefon 5565 5707, annemari.vene@kliimaministeerium.ee). Keeletoimetaja oli Justiitsministeeriumi õigusloome korralduse talituse keeletoimetaja Inge Mehide (telefon 5366 8522, inge.mehide@just.ee).

1.3. Märkused

Eelnõukohase määrusega muudetakse:

- 1) keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ 22.07.2024 jõustunud redaktsiooni (RT I, 19.07.2024, 3);
- 2) keskkonnaministri 3. juuni 2004. a määruse nr 65 „Kaitstava loodusobjekti tähistamise kord ja tähised“ 07.01.2022 jõustunud redaktsiooni (RT I, 04.01.2022, 18);
- 3) keskkonnaministri 8. juuni 2022. a määruse nr 25 „Maavarade registri asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ 13.06.2022 jõustunud redaktsiooni (RT I, 10.06.2022, 3);
- 4) keskkonnaministri 4. jaanuari 2007. a määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused“ 16.07.2023 jõustunud redaktsiooni (RT I, 13.07.2023, 65);
- 5) keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ 16.07.2023 jõustunud redaktsiooni (RT I, 13.07.2023, 66).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohane määrus koosneb kuuest paragrahvist.

Paragrahv 1 asendatakse keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ normitehnilises märkuses viide Maa-ameti veebilehele viitega Maa- ja Ruumiameti kavandatavale veebilehele www.maarium.ee.

Paragrahv 2 asendatakse keskkonnaministri 3. juuni 2004. a määruses nr 65 „Kaitstava loodusobjekti tähistamise kord ja tähised“ viited Maa-ameti geoportaalile viidetega Maa- ja Ruumiameti geoportaalile. Tegemist on redaktsiooniliste muudatustega.

Paragrahv 3 asendatakse keskkonnaministri 8. juuni 2022. a määruse nr 25 „Maavarade

registri asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ § 3 lõikes 1 viide Maa-ametile viitega Eesti Geoloogiateenistusele.

Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (vastu võetud 19.11.2024, eelnõuna nr 457 SE) seletuskirjas¹ on selgitatud järgmist: „Maa- ja ruumivaldkonna ülesannete jaotuse korrastamise tulemusel läheb seniste Maa-ameti täidetavate geoloogiavaldkonna ülesannete täitmine alates 2025. aasta 1. jaanuarist üle Eesti Geoloogiateenistusele ja Keskkonnaametile, sest lähtudes Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatust kuulub maapõueressursside kasutamise korraldamine, geoloogiline kaardistamine ja riikliku geoloogilise pädevuse tagamine Kliimaministeeriumi valitsemisalas. Keskkonnaametile jääb senistest Maa-ameti geoloogia-alastest ülesannetest vaid riikliku järelevalve funktsioon.

Edaspidi on maavarade registri volitatud töötaja Eesti Geoloogiateenistus. Eesti Geoloogiateenistus on Kliimaministeeriumi valitsemisalas olev riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiline kompetents, sealhulgas korraldada geoloogiline kaardistamine, maapõueressursside uurimine, tagada geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavus ning täita maavarade kaitsega seotud ülesandeid.

Muid muudatusi seoses vastutava töötaja muutumisega ei ole põhimääruses vaja teha.

Paragrahviga 4 muudetakse keskkonnaministri 4. jaanuari 2007. a määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arutamise täpsustatud alused“ § 2 lõiget 8. Selle sätte kohaselt esitab Keskkonnaagentuur kord kuus Maa-ametile ning metsamajandamiskavade koostajatele andmekogusse kantud ja sealt välja arvatud vääriselupaikade andmekogu andmefaili kirjed. Edaspidi tuleb kirjed esitada Maa-ameti asemel Maa- ja Ruumiametile, kes korraldab vastavate kaardiandmete täpsustamist.

Paragrahvis 5 asendatakse keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ muutmise § 18¹ lõike 2 punktis 1 viide Maa-ameti aluskaardile viitega Maa- ja Ruumiameti aluskaardile. Muudatus on redaktsiooniline.

Paragrahv 6 sätestab määruse jõustumisajaks 2025. aasta 1. jaanuari, mil jõustub Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seadus (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (vastu võetud 19.11.2024).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusel ei ole sotsiaalset mõju ega mõju elu- ja looduskeskkonnale. Samuti ei mõjuta määrus majandust, riigi julgeolekut, välissuhteid, regionaalarengut ega kohaliku omavalitsuse korraldust.

Maa-ameti Maa- ja Ruumiametiks ümberkorraldamise mõju on analüüsitud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti

¹ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/101a535f-dbc6-4af1-b0a1-0a128fff044c/vabariigi-valitsuse-seaduse-muutmise-ja-sellega-seonduvalt-teiste-seaduste-muutmise-seadus-maa-ameti-umberskorraldamine-maa-ja-ruumiametiks/>

ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) seletuskirjas. Eelnõukohase määruse kehtestamine ei too kaasa lisamõju, muudatused on redaktsioonilised ja valdavalt nimemuudatused määrustes.

Geoloogiaga seotud ülesannete liikumine Maa-ameti alt Eesti Geoloogiateenistusse tekitab vajaduse suurendada Eesti Geoloogiateenistuse koosseisu ja korraldada nende ülesannete täitmine (andmete ja andmekogude üleandmine). Sellekohased ettevalmistused käivad ja nende muudatustega on Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) väljatöötamisel juba arvestatud. Eesti Geoloogiateenistus on korraldanud konkursid sobivate töötajate leidmiseks ja tegeletakse tehniliste küsimustega, et andmekogude ületoomine ning seniste ülesannete üleandmine uutele töötajatele toimuks võimalikult sujuvalt. Kaardistatud on nii senise Maa-ameti geoloogia osakonna kui ka Eesti Geoloogiateenistuse tööprotsessid. Eelarvesse on kavandatud vahendid.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevus, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarvele. Muudatuste elluviimise kulude ja lisatöödega on Maa- ja Ruumiameti loomisel arvestatud. Määruste muudatuste kohaldamine ei too lisakulutusi, vaid muudatused on vajalikud, et määrused vastaksid Maa- ja Ruumiameti loomise tõttu muudetavatele seadustele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril, et tagada määruste vastavus Maa- ja Ruumiameti loomise tõttu muudetavatele seadustele.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu saadetakse kooskõlastamiseks ministeeriumidele.